

SİRKÜ : 2005/16

Konu :

- 1- Hurda Teslimlerine İlişkin Yüklenilen KDV'nin Düzeltilmesi**
- 2- İşgücü Alımlarında KDV Tevkifatı Uygulaması**
- 3- Bakır Ürünlerinin Tesliminde KDV Tevkifatı Uygulaması**
- 4- Süresinde KDV İadesi Talep Etmeyenlerin Düzeltme Beyannamesi ile KDV İadesi Talepleri**
- 5- 2005 Yılı Yeniden Değerleme Oranı**
- 6- Anonim ve Limited Şirketlerin Sermayelerini Yeni Asgari Tutarlara Yükseltme Sürelerine İlişkin Uyarı**

KAYSERİ
28.11.2005

Muhasebe Müdürlüğü'ne

1- Hurda Teslimlerine İlişkin Yüklenilen KDV'nin Düzeltilmesi

KDV Kanunu 17/4-g maddesi gereğince metal, plastik, lastik, kauçuk, kâğıt, cam hurda ve atıkları (hurda metalden elde edilen külçeler dahil) teslimi katma değer vergisinden istisnadır.

Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığınca Ankara YMM Odasına verilen 11.10.2005 tarihli muktezada *"üretim sırasında ortaya çıkan metal artık ve kırıntılarının satılması halinde teslim bedelinin genel vergi oranı ile çarpılması suretiyle bulunacak tutarın, işlemin yapıldığı dönem beyannamesinin (30 No.lu) İlave Edilecek KDV satırına dahil edilerek beyan edilmesi, beyan edilen tutarın ise gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınması gerektiği"* belirtilmiştir.

Söz konusu mukteza metal atık ve kırıntıları için verilmiş olmakla birlikte KDV istisnası kapsamındaki 1. paragraftaki hurda teslimlerine ilişkin yüklenilen KDV tutarlarının yukarıda belirtilen hesaplama şekline göre düzeltilmesi gerekmektedir. Hurda teslimlerine ilişkin olarak hazırlanan bilgi notu sirkümüz ekinde dir.)

2- İşgücü Alımlarında KDV Tevkifatı Uygulaması

18.11.2005 tarih ve 25997 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan KDV Kanunu 96 Seri No.lu Genel Tebliğinde işletmelerin mal veya hizmet üretimlerine ilişkin olarak ihtiyaç duydukları işgücünü taşeron firmalardan veya bu alanda faaliyette bulunan diğer kurum, kuruluş veya organizasyonlardan satın almaları halinde bu alımlara ilişkin KDV'nin tevkifata tabi tutulacağı açıklanmıştır. İşgücü alımlarına ilişkin KDV tevkifatı uygulaması Aralık 2005 döneminden itibaren başlanacak olup, tevkifat oranı %90 olarak tespit edilmiştir.

Aralık 2005 döneminden itibaren katma değer vergisi mükelleflerinin taşeron firmalardan veya diğer işletmelerden temin ettikleri işgücü hizmetine ait katma değer vergisinin % 90'ının tevkifata tabi tutmaları ve sorumlu sıfatıyla 2 No.lu KDV Beyannamesi ile beyan ederek ödemeleri gerekmektedir. İşgücü hizmetinin KDV Kanunu 91 Seri No.lu Genel Tebliğinde belirtilen kurum, kuruluş ve işletmelerden alınması halinde ise işgücü hizmet bedelleri üzerinden hesaplanan katma değer vergisi tevkifata tabi tutulmayacaktır.

3- Bakır Ürünlerinin Tesliminde KDV Tevkifatı Uygulaması

KDV Kanunu 96 Seri No.lu Genel Tebliği ile Aralık 2005 döneminden itibaren bakır ve bakır alaşımlarından mamul; anot, katot, her çeşit takoz (biyet), slab, platina, kütük, granül, filmaşin, levha, boru, prinç çubuk, lama, her türlü tel ve benzerlerinin tesliminde % 90 oranında tevkifat uygulanarak alıcılar tarafından sorumlu sıfatıyla beyan edilmesi uygulaması getirilmiştir.

Bu ürünlerin KDV Kanunu 17/1. maddesinde sayılan kuruluşlarca, sermayelerinin % 51 veya daha fazlası kamuya ait işletmelerce, özelleştirme kapsamındaki kuruluşlar ile bu ürünlerin ilk üretici (cevherden üretim yapanlar) veya ithalatçılarınca teslimlerinde tevkifat uygulanmayacaktır.

4- Süresinde KDV İadesi Talep Etmeyenlerin Düzeltme Beyannamesi İle KDV İadesi Talep Etmeleri

KDV Kanunu 39 Seri No.lu Genel Tebliğinde, iade hakkı doğuran işlemler nedeniyle yüklenilen katma değer vergilerinin nakden veya mahsuben iade olarak talep etmek yerine indirim yoluyla giderilebileceği açıklanmıştır. Tercihini bu yönde kullanan mükellefler iade hakkı doğuran işlem bedellerini KDV beyannamesinin ilgili bölümlerinde beyan ederek, tabloların “Yüklenilen KDV” veya “İadeye Konu Olan KDV” sütunlarına (sıfır) yazmaları gerekmektedir. Bu şekilde beyanda bulunan mükellefler, iade hakkı doğuran işlemi tevsik eden belgeleri (gümrük beyannamesi, satış faturası vb.) beyanname ekinde vergi dairesine ibraz edeceklerdir.

KDV Kanunu 96 Seri No.lu Genel Tebliğinde **indirimli orana tabi işlemlerle ilgili katma değer vergisi alacakları için süresinde iade talebinde bulunmayan mükellefler haricinde** katma değer vergisi alacağını indirim yoluyla giderme tercihinde bulunan mükelleflerin daha sonra bu tercihten vazgeçerek nakden veya mahsuben iade talep etmelerinin mümkün olduğu, ancak aradaki dönemler için düzeltme beyannamesi verilmesi gerektiği belirtilmiştir.

5- 2005 Yılı Yeniden Değerleme Oranı

2005 yılı için uygulanacak yeniden değerlendirme oranı **%9,8** olarak tespit edilmiştir. Yeniden değerlendirme oranı halen GVK'nun yürürlükten kaldırılan Ek I-VI ve Geçici 61. maddesi gereğince devreden yatırım indirimlerine uygulanmaktadır.

6- Anonim ve Limited Şirketlerin Sermayelerini Yeni Asgari Tutarları Yükseltmeleri İçin Uyarı

Bilindiği üzere Anonim şirketler için 5 Milyar TL. olarak öngörülen asgari esas sermaye miktarı **50 Milyar TL.**'sına, Limited Şirketler için 500 Milyon TL. olarak öngörülen asgari esas sermaye miktarı **5 Milyar TL.**'sına yükseltilmişti.

2004/6 No.lu İç Ticaret Tebliği ile esas sermayesi bu tutarların altında olan işletmelerin sermaye artırımı müracaat süresi 31.12.2005 tarihi mesai bitimine kadar, işlemlerin tamamlanma süresi ise 31.03.2006 tarihine uzatılmış olup, bu şartlara yerine getirmeyen şirketlerin belirtilen süreler içinde sermaye artırımlarını gerçekleştirmeleri gerekmektedir.

Ek: Hurda Teslimlerine İlişkin Yüklenilen KDV'nin Düzeltmesine İlişkin Bilgi Notu

Hurda Teslimleri Nedeniyle Yüklenilen KDV'nin Düzeltmesine İlişkin Bilgi Notu:

Gelir İdaresi Başkanlığınca metal artık ve kırıntılıların teslimlerine ilişkin olarak “*üretim sırasında ortaya çıkan metal artık ve kırıntılıların satılması halinde teslim bedelinin genel vergi oranı ile çarpılması suretiyle bulunacak tutarın, işlemin yapıldığı dönem beyannamesinin (30 No.lu) İlave Edilecek KDV satırına dahil edilerek beyan edilmesi, beyan edilen tutarın ise gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınması gerektiği*” yönünde Ankara yeminli Mali Müşavirler Odasına 11.10.2005 tarih ve 52467 sayılı mukteza verilmiştir. Bu mukteza metal artık ve kırıntılıları için verilmiş olmakla birlikte KDV Kanunu 17/4-g maddesine göre istisna kapsamında bulunan plastik, lastik, kauçuk, kâğıt, cam hurda ve atıklarının (hurda metalden elde edilen külçeler dahil) teslimlerinde de yüklenilen KDV tutarlarının düzeltilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla Ocak 2005 döneminden itibaren hurda teslimlerine ilişkin yüklenilen KDV tutarlarının düzeltilmesi gerekmekte olup, düzeltme kayıtları aşağıdaki şekilde yapılmalıdır.

1. Teslimi Yapılan Hurdaların Emsal Bedellerinin Tespit Edilerek Stok Hesaplarında İzlenmesi Halinde Yapılacak Düzeltme Kaydı

VUK 267. maddesinde Emsal Bedeli “gerçek bedeli olmayan veya bilinmeyen veyahut doğru olarak tespit edilemeyen bir malın, değerlendirme gününde satılması halinde emsaline nazaran haiz olacağı değer” olarak tanımlanmıştır.

Teslimi yapılan hurdaların emsal bedelinin tespit edilebildiği durumda; hurdaların emsal bedeli ile işletmece 157-Diğer Stoklar Hesabında takip edilmesi gerekmektedir. Bu durumda, teslimi yapılan hurdalara ilişkin olarak düzeltilen KDV tutarı 391- Hes. KDV hesabına (İlave Edilecek KDV alt hesabına) alacak 157- Diğer Stoklar hesabına borç yazılmalı, daha sonra düzeltilen KDV tutarını da içeren hurdanın toplam maliyet bedeli stok hesaplarından çıkarılarak 623- Diğer Satışların Maliyeti hesabının altında açılacak "Hurda Satışlarının Maliyeti" hesabına borç kaydedilmelidir.

Örnek: Metal eşya üretimi ile iştigal eden A Şirketinin imalat faaliyetleri sırasında oluşan 500 kg. metal artığı 125 YTL.'lik emsal bedeli ile 151-Yarı Mamüller-Üretim hesabından çıkılarak 157- Diğer Stoklar hesabına kaydedilmiştir. Daha sonra metal artığının tamamı 150 YTL. bedelle KDV istisnası uygulanarak satılmıştır. Satılan metal artığının stok kayıtlarına alınması, metal artığının yüklenilen KDV tutarının düzeltilmesi ve satış maliyetine ilişkin yapılacak kayıtlar aşağıdaki gibi olacaktır.

a) İmalat Sırasında Oluşan Hurdaların Emsal Bedeli İle Stok Hesaplarına Kaydedilmesi

152- Mamüller	1.325			
157.01.01- Hurda Metal	125			
		151-	Yarı Mamüller-Üretim	1.450

b) Metal Artığının Satış Kaydı

120- Alıcılar	150			
157.01.01- Metal Hurda Artığı (Yüklenilen KDV Düz.)	27			
		600.99-	Hurda Satışları	150
		391.04-	İlave Edilecek KDV	27

c) Metal Artığının Maliyet Kaydı

623.04- Hurda Satış Maliyeti	152			
		157.01.01-	Metal Hurda Artığı	125
		157.01.01-	Yüklenilen KDV Düz.	27

2. Teslimi Yapılan Hurdaların Stok Hesaplarında Takip Edilmemesi Hallerinde Yapılacak Düzeltme Kaydı

Teslimi yapılan hurdaların maliyet bedellerinin emsal bedeli bulunamadığı için veya imalat artıklarının işletmece stok hesaplarında takip edilmemesi hallerinde, teslimi yapılan hurdalara ilişkin olarak düzeltilen KDV tutarı da 391- Hes. KDV hesabına (İlave Edilecek KDV alt hesabına) alacak 659- Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar hesabının altında açılacak "Hurda Teslimlerine İlişkin Düzeltilen KDV" hesabına borç kaydedilmelidir.

Örnek: Toptan gıda ve ihtiyaç maddesi ticareti ile iştigal eden B Şirketinin ticari faaliyetleri sırasında oluşan ancak emsal bedeli kayıtlarda izlenmeyen kağıt ve naylon artığını 200 YTL. bedelle KDV istisnası uygulanarak satmıştır. Satılan kağıt ve naylon artığının yüklenilen KDV tutarının düzeltilmesi ve satışa ilişkin yapılacak kayıt aşağıdaki gibi olacaktır.

120- Alıcılar	200			
659.09.01- Hurda Yükl. KDV Düz.	36			
		600.99-	Hurda Satışları	200
		391.04-	İlave Edilecek KDV	36